

PARLAMENTUL ROMANIEI

Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

55a/3360/12.12.2011

MR. REF. 17.222

B.P. Nr. 1353 din 19.12.2011

Raport de informare

privind participarea la Forumul Mondial dedicat Științei

În perioada 17-19 noiembrie 2011 a avut loc la Budapesta Forumul Mondial dedicat Științei- ediție a 5-a, organizat de Academia Ungară de Științe în parteneriat cu UNESCO și Consiliul Internațional pentru Știință.

În urma invitației primite din partea UNESCO delegația care a reprezentat România a fost compusă din doamna deputat Farkas Anna-Lili și domnul deputat Giurgiu Mircea.

Forumul Mondial al Științei însumează o serie de conferințe pe teme de știință, cunoaștere și societate care au loc de două ori pe an la Budapesta începând din anul 2003. În paralel cu forumul, în data de 19 noiembrie 2011, a avut loc o sesiune parlamentară cu tema: Peisajul științific în schimbare: Provocări și oportunități.

Acest eveniment face parte din Seria de Forumuri Științifice și de Tehnologie Parlamentară organizate de UNESCO și are ca scop o mai bună administrare a sistemelor științifice și tehnologice, prin promovarea dialogului între decidenții guvernamentali, parlamentari, oameni de știință și jurnaliști.

Unul din scopurile sesiunii de comunicări îl reprezintă discutarea rolului comunității științifice în procesul legislativ în contextul schimbării peisajului științific, inițierea și îmbunătățirea dialogului constructiv dintre oamenii de știință și parlamentari pentru ca membrii Parlamentelor să aibă acces rapid, imparțial și de încredere la informații din domeniul științei și tehnicii.

Palatul Parlamentului, Camera Deputaților
Strada Izvor, nr. 2-4, Corp A1, Etaj 6, Camera 6039, Sector 5, București,
Telefon 021/414 1177, 021/414 1178
Fax 021/414 1183

În cadrul lucrărilor a fost adoptată declarația „O nouă eră a științei globale” ca recunoaștere a importanței rezultatelor Conferinței Științifice Mondiale din 1999 (WCS), a rapoartele Forumului Științific Mondial bianual (WSF) și ca urmare a dezbaterilor și rezultatele Forumului Științific Mondial:

Declarația „O nouă eră a științei globale”

1. Comoara cunoașterii științifice și metodele fundamentale de cercetare ale acestora reprezintă o moștenire comună a umanității. Mai mult ca oricând lumea va fi modelată de știință.
2. Prima decadă a celui de al treilea mileniu a fost martora schimbărilor constante și fundamentale în peisajul global al științei. Dimensiunea și domeniul acestor transformări sunt atât de puternice că a fost atinsă o nouă piatră de hotar în istoria științei și o nouă eră a științei globale a început. Această nouă eră prezintă provocări și oportunități cu implicații politice, sociale și strategice la o scală nemaîntâlnită până acum.
3. Complexitatea crescută a unor mari provocări, printre care creșterea populației, schimbarea climatică, aprovizionarea cu alimente, criza energetică, catastrofe naturale și industriale, epidemiile și sustenabilitatea, toate acestea necesită ca forurile științifice mondiale să își asume noi roluri.
4. Domenii științifice noi au apărut și continuă să își croiască nișele în domeniul general al științei.
5. Răspândirea neprevăzută a informației și a tehnologiilor de comunicare, accesul ieftin și instant la surse de informare și bănci de date precum și prăbușirea barierelor de comunicare între țări și comunități au accelerat acumularea și diseminarea cunoașterii.
6. Fosta dominație a triadei America de Nord, Europa și Japonia a fost pusă la încercare prin apariția unei noi lumi multipolare a științei acompaniată de apariția de noi superputeri în domeniul științei, care acum nu sunt doar actori puternici în economia mondială, ci au devenit jucători cheie în cercetarea inovatoare și activități de dezvoltare.
7. În acest nou context al științei globale, diplomația științifică este o unealtă recunoscută în promovarea parteneriatului între națiuni prin promovarea cooperării științifice.
8. Sistemele educaționale au primit o susținere puternică de la guvernele lor până într-acolo încât, țările în curs de dezvoltare produc în prezent mai mulți absolvenți de universitate și doctorat decât țările dezvoltate, schimbând astfel „harta cunoașterii globale”. În ciuda acestor noi transformări Statele Unite, Uniunea Europeană și Japonia sunt încă lideri în performanța științifică și continuă să investească masiv în cercetare și inovare. Competiția este mai intensă și mai deschisă ca oricând în arena mondială a științei.

9. Expansiunea rețelelor științifice a schimbat de asemenea și garnitura de actori care participă la activitățile de cercetare. Un domeniu dominat anterior de America de Nord, Europa și Japonia și rețelele lor de cercetare este acum completat de o rețea complexă de companii globale, organizații internaționale și cercetători individuali care sunt atrași de cea mai bună infrastructură de cercetare existentă.
10. „Economii de cunoaștere” în creștere au creat noi tipare de migrațiune pentru oamenii de știință precum și o mobilitate crescută. Atât câștigătorii cât și pierzătorii migrației de creiere resimt nevoia unei cooperări mai intense între universități, organizații publice de cercetare și industrie atât în educația universitară și postuniversitară cât și în pregătirea de elită a oamenilor de știință.
11. Progresele în domeniul științei au scos la iveală îngrijorări până acum neprevăzute. Schimbarea climatică, impactul ireversibil și la scară largă al civilizației umane asupra faunei și florei, consumul supradimensionat de resurse naturale și consecințele acestora necesită o implicare mai accentuată atât din partea oamenilor de știință cât și din partea societății. Dezvoltarea în multe domenii ale cercetării (genetică, biotehnologie, neuroștiință, fizică nucleară, etc.) are implicații morale și etice care necesită un dialog urgent și global între oamenii de știință și publicul larg.

Ca urmare a adoptării acestei declarații participanții la Forum au făcut următoarele recomandări:

1. O conduită responsabilă și etică în cercetare și inovare.
În această eră a științei globale, forurile științifice trebuie să implementeze o continuă autocunoaștere pentru a-și evalua în mod corect responsabilitățile, îndatoririle și regulile de conduită în cercetare și inovare. Un cod universal de conduită privind drepturile, libertățile și responsabilitățile cercetătorilor științifici și regulile universale ale cercetării științifice, ar trebui adoptat de către comunitatea științifică mondială. Mai mult, aceste reguli și strategii ar trebui respectate de către state și adoptate în cadrul legislațiilor naționale.
Oamenii de știință ar trebui să își consolideze responsabilitățile individuale și instituționale pentru a evita posibilele daune aduse societății din cauza ignoranței și a înțelegerii greșite a consecințelor noilor descoperiri.
Este responsabilitatea celor care promovează știința și pe oamenii de știință să mențină primatul preocupărilor morale și sociale asupra interesul economic pe termen scurt în selectarea și implementarea proiectelor de cercetare.
2. Îmbunătățirea dialogului cu societatea în ceea ce privește problemele științifice.

Participarea societății ar trebui să fie promovată pentru ca știința să devină mai democratică și pentru a spori încrederea în aceasta. În acest moment societatea ar trebui să fie pregătite să dezbată în cunoștință de cauză consecințele morale și etice ale științei și tehnologiei prin întărirea strategiilor de sporire a conștientizării și înțelegerii publice a științei și îmbunătățirea și lărgirea domeniului educației.

3. Colaborarea internațională în domeniul științei ar trebui promovată.

O coordonare internațională mai bună este necesară pentru proiectele științifice de cercetare care pun accentul pe schimbările globale. Cooperarea internațională este esențială pentru a diminua disocierea informației și inegalitățile regionale.

Cooperarea și libera circulație a oamenilor de știință ar trebui să fie promovate prin eliminarea birocrăției dăunătoare și a reglementărilor inutile și prin asigurarea de fonduri pentru cooperări internaționale viitoare.

Pentru a evita repetarea, redundanța și cheltuielile excesive în cercetarea științifică, comunitatea științifică internațională ar trebui să se implice în dezvoltarea unei metode îmbunătățite de monitorizare a activităților de cercetare trecute și prezente și rezultatele acestora.

4. Strategii comune de combatere a disocierii informației la nivel mondial.

Dezvoltarea accelerată și costul în creștere al științei împreună cu expansiunea strategiilor și reglementărilor specifice au lărgit și mai mult fenomenul de diferențiere informațională și economică între lumea dezvoltată și cea în curs de dezvoltare. Într-o lume în care cea mai bună știință și cei mai buni cercetători sunt atrași doar de cele mai bune infrastructuri de cercetare, țările în curs de dezvoltare ar trebui sprijinite în eforturile lor de a-și întări competențele în cercetare. Totuși, acțiunile cofinanțate de întărire a competențelor pot avea succes doar dacă sprijinul este acordat ținând cont de responsabilitatea socială și dacă este creată o situație în care câștigă atât promotorul cât și beneficiarul. Strategiile de export și import de inteligență ar trebui coordonate în așa fel încât să beneficieze toate țările implicate.

5. Necesitatea întăririi competențelor în domeniul științei

Descoperirile științifice reprezintă baza inovației și dezvoltării sociale și economice. Investiția în știință oferă putere pentru dezvoltarea viitoare la nivel național și o oportunitate de a face față schimbărilor globale la nivel internațional.

Este în special responsabilitatea guvernelor să sporească sprijinul acordat științei și să dezvolte strategii eficiente pentru tehnologie și inovație.

Măsuri extinse ar trebuie întreprinse pentru întărirea rolului femeilor în știință și inovare și pentru lărgirea participării femeilor în domeniul științei și al conceperii strategiilor științifice.

Efectele socio-economice ale științei și ale competenței științifice sunt bine documentate. Parlamentele și guvernele naționale sunt încurajate să își declare angajamentul de a solicita consiliere științifică în procesul de luare a deciziilor. O instituționalizare a unui astfel de proces decizional este necesară; deciziile bazate

pe informare prealabilă dau rezultate satisfăcătoare.

Este o nevoie urgentă de a elabora strategii noi eficiente la nivel național, regional și global pentru a coordona și monitoriza mai bine cercetarea științifică la nivel mondial, pentru a armoniza sistemele de educație universitare și pentru a facilita cooperarea științifică regională și globală bazată pe imparțialitate și participare.

Deputat Farkas Anna-Lili

Deputat Giurgiu Mircea

